

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK XLVI.

Ч. 146. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 25-го червня 1938.

No. 146. Jersey City, N. J., Saturday, June 25, 1938.

VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ
АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТИ

НА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ
ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.Tel. „Свобода“: Bergen 4-0237. — Ул. У. Н. Союзу: Bergen 4-1018.
4-0807.THREE CENTS IN THE UNITED STATES
OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

УРЯД ПОЧИНАЄ МОДЕРНІЗУВАТИ АРМІЮ

ВАШИНГТОН. — Вживаючи фондів, визначених йому недавно ухвалою конгресу, департамент війни почав працюю коло модернізування й поширення протилетничної оборони морських бережів Злучених Держав.

Головною обороною будуть великі рухомі гармати. Департамент війни планує 34 полки прибережної артилерії.

ПРЕЗИДЕНТ ВЕРНУВСЯ ДО ВАШИНГТОНУ.

ГАЙД ПАРК (Нью Йорк). — Підписавши ще 48 конгресових ухвал, президент покінчив свої вакації й вернувся до Вашингтону, щоби звіти виголосити до населення радіову промову про працю останньої сесії конгресу.

ВЕЛИКІ ПАРТІЇ БОРЮТЬСЯ ЗА ЖИТТЯ.

ВАШИНГТОН. — Провідники Демократичної й Республіканської Партії почали переговори з провідниками Американської Партії Праці в справі підтримки цієї останньої при осінніх виборах.

ГАЗЕТА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗДЕРЖАННЯ СТАТТЕЙ УРЯДОМ.

НЬО ЙОРК. — Перед федеральним суддею Голбертом почалося переслухання в справі добутої федеральною прокуратурою судової заборони проти міщення місцевою газетою „Пост“ статей Ліона Туру, бувшого федерального агента, про розслідування німецької шпигунської сітки в Америці. Газета каже, що заборона порушує свободу преси, гарантовану конституцією.

СЛІДСТВО В СПРАВІ МОЛОЧНОГО ТРОСТУ.

ШКАГО. — По цілорічному розслідуванні спеціальними федеральними агентами продукції й торгівлі молоком федеральний суд видав справу великій лаві присяжних суддів, щоб вона вирішила, що знайдені факти дають основу до обвинувачення великих молочарських підприємств за монополістичну змову.

СЕН. КОПЛЕНД ЛИШИВ УСЕ ВДОВІ.

НЬО ЙТРК. — У місцевім „Сурогейт Керті“ предложено до підтвердження заповіт сенатора Ройела Копленда. Сенатор лишив усю спадщину своїй жінці. Вартості спадщини не подано.

50,000 ЛЮДЕЙ НА ЄВХАРИСТИЧНІМ КОНГРЕСІ КАНАДИ.

КВІБЕК (Канада). — Понад 50,000 осіб взяло участь у вродистім богослужінні на Площі Авраама, що його відправлено з приводу першого краєвого Євхаристичного Конгресу Канади.

ДОНОСЯТЬ ПРО БУРІ НА ПЛАНЕТАХ.

ЛЕЙК ДЖЕНІВА (Висконсин). — Оглядаючи фотографії небесного зводу, зняті астрономічною обсерваторією Ловела, а предложені на зборах фізиків шкаговського університету, вчені прийшли до переконання, що на планетах Марс і Юпітер тепер шаліють страшні бурі.

ПОЛЬЩА ПРО СВОЮ УЧАСТЬ У СВІТОВІЙ ВИСТАВІ.

НЬО ЙОРК. — Барон Роп, комісар Польщі для Світової Вистави в Нью Йорку, заявив на бенкеті польсько-американської торговельної палати в готелі Волдорф-Асторія, що польський уряд думає видати на цю виставу мільон доларів.

СТРАЙК У ЦИРКУ.

СКРЕНТОН (Па.). — Через страйк працівників у цирку братів Ринглінів вистави в цирку не відбуваються. Обслуга сповняє лиш одну роботу кормить звірята.

„ПОЗИЧИЛИ“ КОРАБЛЯ.

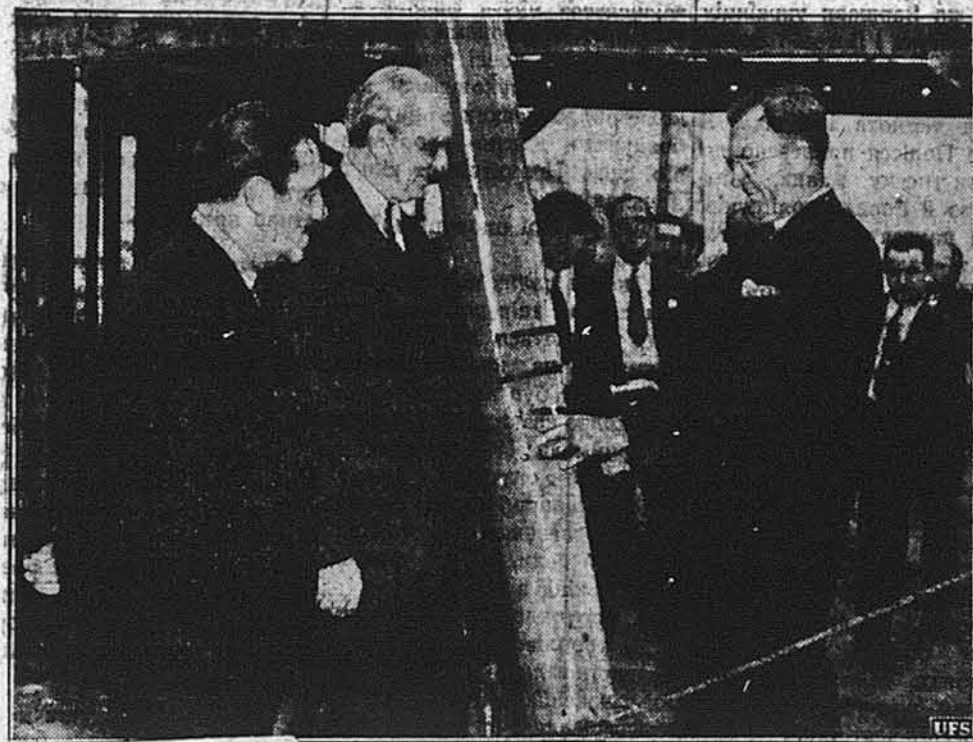
САН ФРАНСІСКО. — Мексиканський уряд задержав у порті Пуерто Валарта американський яхт, що причалив до того порту підчас лютої тропічної бурі, по 28 днів пливання морем. Кораблем кермували три хлопці у віці від 16 до 17 літ. Вони кажуть, що „позичили“ собі яхт з Санта Круз, у Каліфорнії, й поплили на нім на океан.

РАВІН ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА КРАДІЖ.

НЬО ЙОРК. — Присяжні судді в місцевому стейтовому суді признали рабіна Зейде М. Шмельнера та його секретаря Марію Берд винуватими крадіжкою за те, що вони забрали від Бернарда Рудольфа 20 тисяч доларів на якусь фантастичну ціль. Присуд буде виданий у середу.

ПРОГРАВШИ ЧЕРЕЗ БІЙ, ПОКІНЧИВ ЖИТТЯ.

ІСТ ОРЕНДЖ (Нью Джерзі). — Чарлз Валерз, 28-літній дверник в одному апартаментовому домі програв на бою між Луїсом і Шмелінгом більшу суму грошей. Обчисливши, що сплата програти забере йому цілий рік, Валерз скопив з 10-по поверху й убився.

СВІТОВА ВИСТАВА РОЗВИВАЄТЬСЯ.

На виставовій площі в Нью Йорку вбивають стовп під будову Генеральної Електричної Компанії. Направо: Чарлз Е. Вилсон, віцепрезидент корпорації, причіпає до стовпа таблицю з написом. У середині: Овен Йонг, голова ради директорів корпорації. Наліво: Гровер Гвейлен, президент виставової корпорації.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Маючи на увазі, що в липні відбудеться контроль майна й діловодства У. Н. Союзу, головна канцелярія мусить приготувати для контролю всі замкнення з днем 30-го червня. Тому просимо секретарів тих відділів У. Н. Союзу, що ще досі не прислали належностей, прислати їх так, щоб ці належності були в головній канцелярії не пізніше як 30-го червня перед полуноччю.

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

ПРИЙДЕ ДО ЗМІНИ КАРНОГО КОДЕКСУ.

На біжучій сесії отавського парламенту прийдуть під обрання пропонувані урядом зміни карного кодексу Канади.

Між іншим наступить зміна карної секції, що відноситься до автомобілістів, які порушують приписи їзди. Доносять, що ті автомобілісти, які будуть заарештовані в п'яному стані, або під впливом наркотиків, будуть гостріше карані, ніж це було досі згідно з існуючим законом.

Буде також внесений законопроект у справі т. зв. „солоння“ копанень. „Солоння“ полягає в тім, що деякі шахраї розписують у місцях, де нібито має бути золото, золотий порошок і в той спосіб відурюють від людей гроші при продажу уділів копанень.

ЛЮДИНА З КУЛЕЮ В ГОЛОВІ.

Емерітований вахмайстер Вацлав Кшемєньскі з Бидгощі вже 21 літ живе без якихнебудь хворобових об'явів з кулею в голові. Цю кулю дістав він у жовтні 1916 р. на румунському фронті. Куля пробила череп і затрималася на кості. Цим незвичайним випадком зацікавився інститут Рокефелера в Америці і запросив Кшемєньського, щоб приїхав до Америки для дослідів. Кшемєньскі прийняв пропозицію і цими днями виїждить до Америки.

ТРИ ПАРИ ГЛУХОНІМИХ ЗВІНЧАЛИСЯ НАРАЗ.

У Грудзьонді відбувся досить незвичайний шлюбний обряд. Місцевий парох поблагословив рівночасно три пари глухонімих, зайнятих у місцевому фільварку.

З ТЮРМИ ВИЙШОВ, ДО ТЮРМИ ВІДІЙДЕ.

З в'язниці у Стоні-Мавтен, Ман., звільнили Ф. Бенета, який там відсидів 10 літ за пофальшування документів. Після звільнення з тюрми кінна поліція привела його до суду. Доневола у Вінніпегу, який мав вирішити, чи Бенет може на видачі судовій владі в Злучених Державах за різні злочини, які Бенет там поповняв перед своїм ув'язненням у Вінніпегу. Поліція Злучених Держав закидає Бенетові злочини морду на Мемі Турко, з Карбонадо, Ваш., якої тіло знайшли 1917 року в лісі спаленим. Є підозріння, що Бенет дівчину насилував, а потім замордував.

Бенет сказав, що він не противиться видачі його до рук американської поліції. Після пологдження ще деяких формальностей його відставлять до американської границі. Бенетові тепер 70 літ життя.

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС СТЕНОГРАФІВ У БУДАПЕШТІ.

В Будапешті відбувся міжнародний конгрес стенографів. У конкурсі, який з тієї нагоди там відбувся, взяли участь найвизначніші стенографи і стенографки з Німеччини, Італії та Мадярищини. З уваги на різноманітність мов, у яких стенографували, диктували їм теми різними мовами, темі обчислювали не на підставі слів, лиш на підставі складів.

Перше місце в конкурсі зайняв маляр, друге теж маляр, третє й четверте місце здобули німці і шойно п'яте місце зайняв стенограф італієць. Мистецтвом конкурсу та одночасно мистецтвом середньої Європи став малярський парламентарний стенограф д-р Олександр Маєрчик.

175 РАЗІВ ДАЛА СВОЮ КРОВ ДО ПЕРЕЛІВУ.

В Ле Ман, у північній Франції, відзначили недавно 51-літню жінку, здолання, яка в багатьох випадках останніх літ урятувала людям життя. За час останніх дев'яток літ віддала вона безкорисно свою кров до переливу 175 разів. Це мабуть справжній рекорд скількості трансфузії і без сумніву рекорд жертвенності.

НОВИЙ СУРОГАТ ВОВНИ.

Один з англійських фахових часописів повідомляє про новий спосіб імітування вовни, який разом бавовною. В цій цілі бововну переплюють деякими складниками штучних пластичних мас, нпр. розчином: 60 частин мочника, 100 частин формаліну, 3 частини турецького олію. Після механічного усунення надміру того розчину піддається виробові деякого часу насиченні волокна бавовни діяним квасним паром (нпр. оцтового квасу), щоби скондензувати мочник із формальдегідом. Описав по вимитті й основним висушенням дістають кучеряві волокна, які, що виглядом і дотиком нічим не різняються від природних і ці прикмети задержують навіть після інтенсивного кількаразового прання.

ЗАМИКАЮТЬ НІМЕЦЬКІ ШКОЛИ НА ВОЛИНІ.

Шкільна Кураторія в Рівному наказала замкнути з новим шкільним роком німецьку приватну школу в Луцьку, що існувала від 1929-го року. Цього року ходить до цієї школи 190 дітей. Крім Луцька наказали замкнути німецькі школи в Йозефіві, Цезарині і в Домброві. Ще в 1932-му році було на Волині 80 німецьких шкіл, а тепер є тільки 27.

ІДЕМО ВСЕ ВПЕРЕД ВЛАСНИМИ СИЛАМИ

УЖГОРОД. — 3 днем 15. червня ц. р. найстарша українська газета на Закарпатті, „Свобода“, зачала виходити як щоденник. Досі виходила як тижневик. В останнім числі тижневика з 7. червня 1938 р. читаємо таке: „Надіємось, що всі наші читачі, як і все свідоме українське громадянство радісно привітають цю зміну, що докazuje про дальше скріплення нашого українського національного організму на Підкарпатті, що докazuje силу і життєздатність нашої національної ідеї. Ідемо все вперед, власними силами, без ніякої чужої допомоги, без ніяких субвенцій та інекцій. Цей факт має наповнити серця всіх українців на Підкарпатті гордістю і самовпевністю. Не знищили нас за тисяч літ тут під Карпатами, не знищить нас і нині ніяка ворожа сила, бо ми творимо все нові й додатні чини, творимо непереможне життя“.

ТЯЖКО ПИСАТИ ПРО ДЕМОКРАТІЮ.

УЖГОРОД. — „Свобода“ (ч. 22) містить статтю п. в. „Русин пише про демократію...“. Та, на жаль, не багато видруковано з того, що той „русин“ написав, бо сконфісковано більшу половину. А конфіскація зачалася там, де „русин“ зачав писати про ті права, які йому належать на Закарпатті, що його забрала Чехословаччина.

НЕ МОЖНА НАПИСАТИ ВСЬОГО.

На іншому місці цей часопис подає, що чеський часопис „Поледні Ліст“ розписався про привілеї жидів у Чехословаччині, докazuje, що жидів є в Чехословаччині 3% населення, а вони захопили 70% вугільних копанень, промислу і торгівлі. „Свобода“ додає, що на Підкарпатті є далеко гірше, але про це не можна писати, бо „з практики знаємо, що в нас не можна написати всього, що чоловік думає і бачить на власні очі“.

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ НА ЗДВИГ „СОКОЛА“.

ЛЬВІВ. — „Діло“ (ч. 121) подає по польськи рішення польського міністерства внутрішніх справ з 16. травня 1938 р., яким у дорожній рекурсу потверджено заборону Краєвого Здвигу Українського Союліства, що мав відбутись у Львові 24. травня ц. р. Та проте Сокіл-Батько планує відбутись здвиг в осени.

ЗМІНЯЮТЬ УКРАЇНСЬКІ НАЗВИЩА.

ЛЬВІВ. — Польське староства змушують українські парохіяльні уряди виписувати українські назвища по польськи. „Новий Час“ (ч. 125) оголошує по польськи розпорядок старости у Городку Ягайлонському, яким староста каже поробити в метриках „поправки“ і змінити такі назвища як Кульчицький на „Кульчицкі“, „Пілат“ на „Пілат“, „Кутний“ на „Кутні“. І покликуються притім на австрійський губерніяльний декрет зперед понад сотні літ!

МАСОВА УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ПОЧАЄВІ.

ЛЬВІВ. — З Почаєва доносять, що на Вознесення прибуло до Почаєвської Лаври кільканадцять тисяч паломників з Волині, Полісся, Холмщини і Гродненщини. Прибув також православний митрополит Діоніз з Варшави. Його побут став нагодою до великих релігійно-національних маніфестацій українського населення. Прибула масово до Почаєва й українська православна дітвора з Кременя, Рівного і Сарнів. На Зелених Святах митрополит запросив посла Греції, Кимона Коласа.

МИТРОПОЛИТ ДІОНІЗ У ПРЕЗИДЕНТА ДЕРЖАВИ.

ВАРШАВА. — Президент Польщі, проф. Мосціцкі, прийняв на аудієнції митрополита Діоніза, голову православної церкви у Польщі. Аудієнція тривала 2 години. Митрополит представив президентові граблення православних душ і церковного майна. Президент заявив, що „не дозволить на будьякі зловживання невідповідальних фанатичних чинників“. Про ту аудієнцію не згадала ні словом ні польська преса, ні Польська Агенція Телеграфічна. Зате дає податки про нові „ревіндикації“, себто про дальші граблення.

КОНФІСКАТИ.

ЛЬВІВ. — Українські часописи світять великими білими плямами. Ціла перша сторінка часопису „Нове Село“ (ч. 22). біла. Конфіскують раз-у-раз і „Діло“, головню за дописи кореспондентів, зв'язані з убивством полк. Е. Кональська.

УКРАЇНСЬКА ТАНКОВА МУЗИКА НА ПЛИТАХ.

ЛЬВІВ. — Фірма „Одеон“ виготовила грамофонові кружки, на яких уперше награвано українську танкову музику. Награно пісеньку-танго В. Балтаровича до слів Меріам-Лужницького „Сонце низенько“ та цюгож композитора до слів Я. Масляка „Чарівниченка“. Співав тенор В. Божик. Грала оркестра „Одеону“.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

3 Канада належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИГЛЯДИ ДЛЯ ДІТЕЙ

У публичних школах Нью Йорку кінчаться вже шкільний рік і коло 1 й чверть мільйона шкільної дівчорі підуть на літні вакації. З того числа коло 22,000 дистантуть дипломи з покінченої „вищої школи“, на котрій тепер за законом кінчаться шкільний примус.

По інших містах, містечках і селах краю шкільний рік теж або кінчаться тепер, або скінчаться незадовго. І з цих шкіль підуть на вакації мільйони дівчорі, а з них певно приймуть пів мільйона покінчать „вищу школу“. Станувши на межі шкільництва, приписаний законом, ці покінчені школярі стануть рівночасно перед важним питанням свого життя: що їх же тепер?

В американській школі вони за всякою правдоподібністю не чували безпосередньої відповіді на це питання. Правдоподібно ніхто з учителів чи вчителок не завдав собі труда поговорити з ними за ці, може найважливіші питання життя. Як це звичайно буває, у школі часто навчають речей, лише посередньо звязаних із життям, а про речі, які є основою всякого життя, говориться тільки мимоходом, натяками й далеким колуванням.

Діставали й ці діти такої власне посередньої науки досить. При науці географії, історії, математики, тощо, їм нераз підсували як нехитну науку речі, які мали виразне відношення до тих питань, котрих школа виразно розв'язувати не брала. З географії вчили про величезні багатства краю, підсуваючи цим, що в Америці всякому є досить місця на добрий прожиток. При науці історії вчили про різні великих людей Америки та про небувалі досліди, яких вони добилися в житті своєю пильністю, ошадністю, запалливістю, уявою, піонерською відвагою, тощо. Цим підсувалося молодим людям думку, що такими прикметами можна ще й нині добувати в світі успіх. При науці політичного устрою краю говорили про конституційні гарантії свободи особи, забезпечення права власності й контракту, про запевнену всякому волю шукати свого щастя, підсуваючи цим, що цей політичний устрій запевняє всякій людині добробут при чесній і завзятій праці.

З такими переконаннями виходить з американської школи дівчорі. Вона викидає від світу сповнення цих усіх обіцянок, які вчителі їй посередньо підсували. Завдання вчителів скінчилися з „градуацією“. Що далі буде до школярем, що вийшов з школи з дипломом, за це ніхто не буде вже вчителів до відповідальності потягати.

Однак громадянство ще далі має відповідальність. Його відповідальність на школі не кінчється. Можна сказати, що вона аж тепер насправді починається. Громадянство буде відповідальне перед цими молодими людьми, що тепер виходять у світ з дипломами вчених людей, за те, чи знайдуть ці молоді люди світ таким, яким його малювали в школах представники громадянства: вчителі.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ З ПОЛІССЯ У ВАРШАВІ

Ми вже нераз мали нагоду читати про різні „делегатції“, особливо „гучульські“, що то приїжджали з українських земель під Польщею до Варшави, щоб такою поїздкою виявити „привязання“ до Польщі. Як знаємо, всі ті „делегатції“ є замовлені ріжними польськими агентствами. А кошти подорожі оплачують з державного скарбу. Тепер настала манія стягати до Варшави українців з найменших і Богом і людьми забутих областей, як от із Полісся, де, як відомо, панує страшна темнота і нужда. З того то Полісся привезено до Варшави тисячу малих, убогих, а то й босих „поліщуків“, щоб їм показати польські королівські палати і величисті львівські „Діла“. Кореспондент львівського „Діла“, Р. Гучунович, подає в числі цього часопису з 12 червня ц. р. репортаж з Варшави, в якій оповідає, як гучно, з квітами, ласощами і великою помістю витягли тих бідних дітей ріжні польські організації, польські журналісти і ті всі, що займаються перетяганням таких українських дітей на польське. Як ті українські діти лущі й дикого бодота поведилися, що робили і яке залишили враження, про те пише згадавши кореспондент таке:

Преса ентузіазмувалася.

Не треба казати, що ціла варшавська преса захоплювалася малими Іванами й Федьками, писала довгі репортажі, фейлетони, адрокувала цілі колонки. В деяких з них не бракувало дійсно зворушливих сцен. Прочитаймо кілька прикладів.

Оце з одної опозиційної газети. „Тисяча малих поліщуків пішла п'ятьох днів побуту в столиці вертається до своїх далеких сіл, на креси Польщі. Цей побут був для них, сном з чудової казки: так гостинно їх приймали, стільки красі і незнаного оглянули, стільки ласощів напробували... Бачили замок, лезенки, летовища, парки й сади, авта і трамваї, були в кіні, в театрі...“

А проурядовий щоденник: „В королівських палатах діти гостювали і почували себе як у власній хаті. З подивом приглядалися до гарних образів і меблів, великими очима вдвигалися у свої власні відбитки у кольосальних дзеркалах, ступаючи несміливо „босоніж“ по гладких дзеркальних паркетах...“

Уважливий журналіст з брукової газети вихопив цікаве спостереження: „Мала Лідія Васютчук на запит, як часто їла білий хліб, відповіла, що тільки раз на рік, на Великдень. Зворушені дівчата з ценсі приобіцяли посилати їм раз на місяць солоденькі булочки...“

Нарешті одна з редакцій, яка постійно була в контакті з дітьми, прийняла „свої“ діти у своїх редакційних кабінетах. Начальний редактор палнував до малих патріотичну гучну промову, а діти були добре виховані: вислухали патріотичну промову, подякували за гостину і в рванж — подарували редакторам полотняний вишиваний рушник з таким написом: „Чудовий край наш,

не дамо тебе на поталу — Варшаві — польські діти“.

Таки малі ці поліщуцькі шкряби і так гарно виють вишивати!

Таким прогулькам нема кінця.

Можна би написати цілу книжку про поліські українські діти в чужому місті, цілу психологічно — політичну студию; але можна теж сказати коротко: остання прогулька дітей з пинського повіту — неостання; безумовно діти багато з неї скористали; безумовно їде діється, що їм дають відчувати, пощо їх властиво привезли...

Здається, рік тому в одному польському великому журналі, або навіть у двох, а може і трьох, дісталася організаціям тих ріжних прогулькових дитячих імпрес добре на горіх! Польські редактори без обиняків писали в такому роді: Досить прогульок з голодних сіл. Привозять босі діти на чотири дні у місто, кормлять ласощами, волять по розкішних золотих палатах, а потім знов завозять їх у сморід і бруд, на бараболо, на поліські темні, тихі села...

Редакторам — полякам вільно багато більше писати ніж нам, українським журналістам, отже вони нас виручили. Бо добре сталося, що діти знайшли добрих опікунів; тільки хай вони, ці добрі пані і панове, не забувають дітей такої жоді, коли вони поїдуть на болота, і хай вони не посилять їм самих чужих книжок і образків; сорочка, або теплі чоботи, бохонець хліба — але не тому лише, щоб ловити на них душі, пані і панове!

Ніхто їх не прощав.

Коли малі поліщуки виїжджали з гостинної столиці, ніхто не прийшов на двірці. Пощо? Надивилися на них, натішилися, отже хай собі малі їдуть до дому — з Богом! Була місячна, тепла ніч, коли вони відїжджали. 29 вагонів — повні дітей. Гладжу їх по головах, питаю:

— Скільки тобі, хлопчику, літ?

— Десять.

— А як тебе звуть?

— Василь Старчук.

— А що тобі, Васильку, дає на дорогу: ковбасу?

— Ні, ковбаси мало; дали „Плюмкі“ і колічів.

— А в хаті, в мамі, є що їсти?

Василько зняковів, спустив очі.

— Та де там є; нема, тільки бульба і бараболя — зареготався грубимий Федько, спертий на віконну раму. Цілий вагон сміявся.

Дівчата з Полісся мали чепурно заплетені кіски і все розповідали про своє село.

— А Варшава?

— Ах, Варшава гарна, дуже гарна... Бачили справжнього слона, були в кіні, пили содову воду, але змучилися; добре, що вже їдемо... щоб швидше додому!

В одному розспіваному вагоні хлопчиська витягнули перед мене якогось малого хрещу.

— Аво-во, Степан забув шапку!

Треба було виривати хлопчину з юрби, що шарпала його на всі боки.

— Як — Як називається, хлопчику?

— Степан Голосюк — відповідає тихцем, а в дитячих блакитних очах сльози.

Голосюк забув у президента шапку! — кричав хором його товариші.

Голосюк дійсно забув шапку в палаті президента. Задивився на дзеркала й забув. Останнього дня малі поліщуки зложили делегацію і пішли на замок — в десятьох, по Голосюкову шапку. І принесли її Василькові, а тепер не дають йому спокою. Адамантура президента держала Василеву шапку, якби знала, що поліщуки навіть одної шапки не люблять дурно втратити. Проворні хлопці!

Перед самим відїздом поїзду з'явився Федько Федосюк з гармонією: грав широченну польську мелодію, вагони вивирали його з рук, хотіли мати Федьку і гармонію для себе. А Федько грав, немов старий. Кількасот хлопят вигуквали: гей, додому! На село!

ПРИ ЗАКУПАХ У БИЗНЕСАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ“, НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗГАДАТИ, ЩО ВИ БАЧИЛИ ОГОЛОШЕННЯ В „СВОБОДІ“

Нарешті поїзд рушив. Поволо, стукотав.

— Бувайте здорові, хлопці! До побачення, дівчата!

— Добраніч! Але нас нато-лочили, як телят! — сміялася Настуня Білосор.

Поліщуки поїхали у свої бодота.

УКРАЇНЕЦЬ ПЕРШИМ ВИНАХІДНИКОМ ЛІНОТАЙПУ

У 1880 році рознеси бузи заграничні часописи широко славу нашого земляка Йосифа Ливчака, тодішнього професора механіки при ріжній школі у Вильні. Він винайшов зовсім новий спосіб друкування. Той спосіб випробували та признали практичним не лише урядові комісії в Росії, а й друкарське товариство у Варшаві.

Помисл Ливчака змінився зовсім друкарську тутенбергівську систему, так, що текст письма не треба складати з поодиноких рухомих черенок, а мали споруджувати механічно при допомозі азбуки в формі сталевих стемплів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Другий місячний мітинг цього місяця Тов. Заморозка Січ, від. 192, буде в неділю, 26 червня, в галі церковній, під номером 641, в годині 2. пополуночі. Мітинг має відбутися там, де є чертер, але не там, де нас вигнали минулої неділі, до безменту, де було всього 5 членів. Товариство платить за мітингову галю, часом більше, як 25 дол. річно. Тому ніхто не має права нас вигнати. Ми не є тайна організація, щоби ми ходили на мітинги задніми дверима, тільки фронтально, ані ми не злодії. — І. Гінда, прес; Н. Крупа, кас; Іван Маркович, секр.

ДІРБОРН, МІШ. Відділ 141. Йому домале членів, що в літню пору збори відложіть до часу повідомлення, а місячні вкладки просить складати в домі секретаря: Е. Бутковський, 5015 Reuter St. Членів, котрі були суспендовані за несплати, радо зістануть прийняти по вириненню загального догугу. — Віан Даско, пр; Е. Бутковський, секр.

Магік дає десять вистав, ви-черпне всі штукарства, — на кінці залишається йому ще одне: показати свій варстат, те, що є за заслonoю. Це остання вистава. Таксамо в літературі: критика кінчає.

тав здивований парох, протя-гуючи руку.

— Так, панотче! Певно дивує вас мій військовий одяг...

— Трохи... — всміхнувся лагідно священник. — Та... ви з Європи, а я на границіх монгольського сходу... Ну, диво! Дуже радіє пізнати вас, панотче... Протеорей Василевський, — відрекомендувався в свою чергу. І служитель двох віросповідань, греко- православної і греко-католицького, але сини одного народу, об'явилися по духовному звичаю і міцно поцілувалися.

Старшини познайомилися взаємно з місцевими визначніми людьми і розійшлися, запрошені гостинними господарями. Скоро на вулиці не зісталася й душі. Тільки на кінці села кілька обозників поралася ще з кіними, куховарки гасили вогонь у кухнях, нарікаючи на надліпнянський порядок за змарнований обід. Але і вони всі старалися швидко упоратися, що хвили задрібно поглядали на чепурні хати, звідки виривалися у відчуженні вікна веселі голоси і тих товаришів, та нарікаючи на свою кростубату долю, що призначила їх бути обозними...

VII.

Весь Крим зайняли німецькі війська. Чорноморська ескадра, що підняла вже було український стяг на знак свого переходу на службу Української Держави, знялася з якорів і відїїла до Новоросійська, коли завважила, що в Севастополь вступили не українські, але німецькі відділи. Ця невдача й агітація у військах, а ще більше невдалі соціалістичні експерименти довели до того, що праві й умірковані українсько-російські кола при допомозі нових союзників перевели відомий гетьманський переворот.

Віскуп про переворот привезено журневі в Тернях пізно ввечерю з штабу. Та ще рано на другий день вона стала здобутком цілого села. Загомоніло знов село, заворушилися. Ідучи до церкви, селяни на всі лади обговорювали подію... Не обійшлося і без провокаційних вісток: знайшлися підложувачі, що старалися переконати селян, нібито галичані хочуть відновити царат і тому вибрали гетьмана як переходовий ступінь до відновлення монархії. Називали і кандидати: або експ-царя Миколу II-го, що в

той час перебував з родиною у в'язниці в Тобольську, або австрійського архієпископа Вільгельма Габсбурга... Особливо втішався переворотом Семен Рудий з своїми прихильниками.

— А що?... Чи не на мое вийшло? Я вам не казав?... Де тепер та ваша хвалена Україна?... Де земля?... Найбагатшого дідича, царського генерала, гетьманом вибрали. А чи він буде наділювати селян ділічівськими землями, га? Ворона вороні очей не видовбе. А ви слухали панських запродавців, Грицьків та Іванів, що дітей на панів учать! — злородно викрикував Семен.

— Правду чоловік каже — все так же чувався в потилицю Степан.

— А вжеж, правду. Треба нам руських товаришів тримати... — притакували інші.

Стрільці старалися заспокоювати селян, зменшити вплив Семенових слів, та цим же більше доливали оливи до вогню.

— Ви австрійки! — летіли обурені голоси. — Чого вас принесли до нас? Ми свою землю і без вас від кого треба оборонимо. Сиділи у своїй Австрії і в наші справи не мішалися.

— Хто це у вас такий розумний? Хто підучив вас? — перепитували стрільці.

— Ми всі! Нас не треба вчити. Ви свій лад хочете заводити в нас? Ми не потребуємо!

— Глядіть, дядьки! Щоб але не скінчилося — попереджували воїки.

— Що? Погрожуєте нам?

Ми вас не боїмося. І самі орудувати зброєю вміємо! Попробуйте тільки! — з затисненими кулаками підступали до стрільців уже й ті, що ще вчора гостили їх як рідних братів, що повернулися з довгої відлучки.

— Ворохобитесь село...! Я требаж було у такий час переворот робити? — нарікав курінний командант, коли йому доносили про ранішній інцидент.

Після Служби Божої мусімо пояснити селянам цілі і причини перевороту — порадив Бабенко. — Це заспокоїть село.

— А колиб ухопити кількох тих агітаторів та прилякти їх, щоб язик коротший мали? — спитав заступник курінного.

— Не допоможе. Ще більше озлобить селянство на галичан. Може дійти навіть до біжок. Ліпше лагідно. Зібрати сход, чи віче, і все пояснити. Або ще ліпше, у церкві. Священник згодиться і від себе скаже кілька слів — піддає думки Бабенко.

— А й справді. Може це втихомирити селян. Не арештувати їх, чи які екзекуції виконувати.

По відправі священник поспішив селян, щоб не розходилося, бб командант українського куріня бажав з ними поговорити.

Шепіт одобрення пронісся по церкві.

— Говоритиме з нами. Зна-чить, не гордий.

— Почуємо, що скаже...

(Далі буде).

О. Луговий. Автор застерігає за собою всі права.

ЗА УКРАЇНУ

(ВІРА БАБЕНКО)

Повість із часів революції і повстанської війни у Великій Україні. (В двох частинах).

Частина перша

10)

— Егеж, учать, бабуню, вчать! — загомоніли зо стрілецьких рядів.

Побачивши, що і воїки розуміють хрещену мову, селяни посмілилися.

— А виж наші, православні?

— А вжеж! Християни! В одного Бога віримо!

Неймовірно бабуні ще все побоювалися, але молодші віком і чоловіки обступили стрільців, змішалися в один великий натовп. Настали загальні привітання, розпитування і за-просини. Кожний господар за-прошував до себе п'яток, сімох, або і десятих воїків. Від чоловіків не відставали і господині.

— А ми чого стоимо?... З хлібом і сіллю повинні зустріти таких дорогих гостей... Люди зараз усіх воїків розберуть.

— Вибачте, пане начальнику, — звернувся Бабенко до команданта. — Ми німців сподівалися; боялися, що і розмовитися не зуміємо, аж тут гості, брати знад Дністра. Від усього села запрошуємо вас і ваших воїків на обід.

— Вдячні вам дуже. У нас свій обід готується. Не будемо вас кдопотати, святкуючи,

пробував відмовитися командант. Справді у візді в село димилася походна кухня.

— Який же це клопіт? — вставив своє староста. — Для нас велика честь гостити своїх братів із закордону.

— У нас буде подвійне свято: християнське і народне. Після двохсот літ наше село зустрічає знову своє, українське військо. Таке свято не часто буває! — говорив-умовляв Бабенко.

— У вас тут, як бачимо, свідомі селяни — завважив один з товаришів команданта.

— Щоб пак, пане старшино! — усміхнувся староста. — Там усе село — нащадки запорізьких козарюк!

Вийшов нарешті і священник з дружиною, Галів і вчителі. Від несподіванки пристанули на сходах. Доглянувши священника, другий товариш команданта випростувався перед ним по військовому, підійшовши до рундука:

— Маю шану представити-ся, панотче: полейвий духовник Українського Січового Стрілецького Легіону Н. Н.

— Як? Пан старшина є полейвним священником? — запи-

Всі друкарські роботи для відділів У. Народного Союзу замовляйте в ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“ 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ
В АМЕРИЦІ

ИОНГСТАВН, ОГАЙО.

Іван Нановський.

Син Стефана і Марії, що мешкають під ч. 154 вул. Гарфорта, Іонгставн, О., скінчив університет Мамі в Оксфорд, Огайо, в червні ц. р. з надзвичайними відзначеннями: John Nanowsky, Youngstown, Ohio, Bachelor of Science in Education, Miami University, Oxford, Ohio, Major in Health and Physical Education, and Commercial Education. Activities: Kappa Phi Kappa — Professional Education Fraternity, Choral Union, Track, Basketball, Football.

Він уродився в Іонгставні, О., тому 23 роки, де скінчив з почесним відзначенням вищу школу. „Чейні Гай Скул“. Брав чинну участь у житті українських молодечих організацій і якийсь час належав до молодечого департаменту У. Н. С., де його батько і мати стоять у відділі 140, бр. св. Михайла, від 1916 року.

Родичи його приїхали з старосамбірського повіту тому 30 літ і спершу жили в Пітсбургу, а потім перенеслися до Іонгставні, де живуть до нині і є власниками укр. гостиниці при вул. Магонінг. Вони дали сина до університету. І добре зробили, бо нам треба тут на еміграції багато таких молодих професійних сил, якою тепер являється Іван Нановський.

Громадянин.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Протестантське віче.

Заходом Окружної Ради Союзу Українок Америки в Філядельфії відбулося 12. червня ц. р. протестантське віче. Віче відкриває пані О. Штогрин, голова комітету, і згадала при тім страшну подію в Роттердамі, в якій упав жертвою бл. п. полк. Е. Коновалець. А далі згадала і про другу сумну подію, задля якої було скликане протестантське віче, а саме, про знущання поляків над українським народом. До останніх „подвигів“ польської влади належить розв'язання жіночої організації Союзу Українок та припинення часописів „Жінка“ й „Українка“. Після того пані Штогрин попросила за голову віча паню О. Лотоцьку, а на секретарку А. Сивуляк і панну К. Бойко.

Подякувавши за вибір, пані Лотоцька просила привітних на хвилю встати і мовчки віддати честь покійному полк. Коновальцеві. Далі на першу шу бесідницю вона поклікала М. Горохівську, яка коротко, але широко розповіла про знущання поляків над нашим народом. Далі говорила представниця організації „Ліги миру і свободи“, Луїза Стайндорф, та зазивала українців коритися долі, щоб зберегти мир. На її промову поспішали запити, як ми маємо зберігати мир, коли вороги кидають нам визов до боротьби. З її промови публіка не була задоволена. О. Штогрин забрала голос і розказала про розв'язання Союзу Українок, цієї жіночої організації, яка на провісній полі працювала над українською жінкою. Її тепер поляки розв'язали.

Д-р В. Галан своєю промовою потішив привітних, що наше положення не є безнадійне, бо коли ми будемо солідарно боротися, то такі свого дібемося. До молоді говорила молоденька Галя Сивуляк і розказала їй про те, що тепер діється в Польщі Даді ухвалення протестної резолюції і вислано їх копії до великих держав. Накінець переведено збірку. Жертвували по \$1: Т. Свистун, М. Горохівська, Ю. Борах, А. Марич, П. Тарновська, П. Карпчук, М. Проречська, К. Штикула, А. Рудакевич, О. Лотоцька, П. Лотоцький, О. Савчук, Р. Карбівник, О. Фостик, С. Міць, П. Панаменко, М. Григорєв, Д. Коник, Г. Дмитрець, К. Чермерис, О. Штогрин, П. Борисевич, О. Стасюк, К. Кончак, К. Чипорєв, В. Рутецька, Е. Слободян, А. Сивуляк; решта дрібніми. Разом \$45.64. Відділ С. У. з Бриджпорт прислав \$5. Разом \$50.64. По виплаті коштів лишилося \$28.19, які вислано на рятунок організації.

Тут з сумом треба згадати, що на те віче прийшло дуже мало людей. Правда, того дня була спека і дехто хотів виїхати собі на спочинок. Алеж у таких випадках треба забути за спочинок. Там наші брати і сестри караються у ворожій неволі. Ми мусимо їм звідсіля помагати, рятуватися, заки не запізно.

А. Сивуляк, секр. віча.

ИОНГСТАВН, О.

Перший День Українських Націоналістів.

Перший День Українських Націоналістів відбувся в неділю, 5. червня ц. р. в Ліберті Гров Парку при участі 2,000 публіки, своїх і гостей.

На початок Дня занешлося на дощ і навіть почали перепадувати дощ і град, що не мало їй пошкодило. Всеж таки видно було, що оці хмари на небі не стримують людей від заінтересування Першим Днем Націоналістів. Вже в полудне почали надходити до городу гості з далеких сторін. Перший приїхав округний голова ОДВУ, п. І. Попович, з своїми націоналістами з Клівленду, далі молоді націоналісти „Софт Бол тім“ (граві мягкого мяча) з Лорейн, Огайо, далі люди з Шерону з своїм парохом о. Поліщуком, люди з Пітсбургу. З Карнегі Па., приїхала з людьми пані Ю. Кучер, що привезла з собою гарну виставу українських вишивок і різьб та писанок. Приїхали також громадянин з Ботлер, Арнолд, Ембрідж, Ньюкел і інших дальших і ближчих околиць.

Вже в першій половині на численно коло тисячі людей. Під управою Митра Федина відбулися змагання дружини мягкого мяча між націоналістами Лорейн переміг Іонгставн Лорейн побідили Іонгставн 9-4.

Далі йшли спортивні програми. В бігу чоловіків виграв першу нагороду В. Шеляк, другу Н. Славінський. В бігу жінок першу нагороду взяла пані П. Романовська, на другу були нарівні пані Дубас і Темник. В біганні дівчат перша була Катерина Павлович, в бігу хлопців в так званім „шу рейс“ (біг босо і шукання черевика) перший був Стефан Федина.

В тягненні шнурів виграв Іонгставн проти Шерону. В змаганні курення локми (де дуже смішне змагання) виграв В. Сильчак. В питті соди виграв І. Когут. Було й більше різних змагань спортивних ігор, та годі про всі писати. Публіка цим дуже любила і чулася, що вона на першому тому роду українським фестині.

Гріє сонічко, вітрець подуває з ліску, надпливає більше людей. Всіх очі звертаються до естради. Відкривається образ (малювання), покійного

полковника Евгена Коновальця, високо на дубі в жалібних стяхах і українських прапорах. Офіційну програму відкриває привітним словом голова Дня, тут роджений Василь Середницький. Говорить вразно і чисто по українськи, а кінчить словами: Слава Україні! Ще раз три рази „Слава“ загремів з двох тисяч грудей присутніх. Програму передано в руки М. Федина.

Очі всіх звертаються на гарну леваду. На муріві стоять 70 пластунов і пластунок з рідної школи при укр. прав. громаді й під управою о. С. Мусійчука виконують впрямі під звук пісень. Вививаються ручі, то вільні то з хоругвами, а в присутніх слюзи радості на очах. Це програма, яких мало по наших громадах.

Покликаний до слова о. Мусійчук поясняє, чому ми в Іонгставні уладили „Перший День Українських Націоналістів“. Між іншим сказав так: „Ми, націоналісти, є ті, що ідемо за квазікнами Шевченка, що клякав „борітеся, поборете, вам Бог помагає“; є ті, що йдемо за квазікнами Франка, який клякав: „щастя хочеш ти зазнати, щастя дурно не дається, тільки той його зазнає, що за нього в бою бється!“ Бесідник завізав присутніх, щоб хвилиною мовчанки віддати честь убитому полк. Е. Коновальцеві, голові Проводу ОУН. Всі зняли капелюхи і довкола тишина. Тільки очі всіх гляділи на образ покійного, прибраний стяхками на дубі... Годі було більше говорити. Бесідник кінчить і знову всі за ним тричі повторюють „Слава Україні“.

Хор „Бандурист“ з 40 співаків і співачок, що майже всі є членами від 28 ОДВУ. під орудою о. Мусійчука, співає вязку пісень відповідних до торжества, як „Слава Україні“ — Гайворонського, „Гуляли“ — Нижанківського, „Верховина“ — Лисенка, „Сусідка“, а на закінчення гимн Кишакевича „Не плакати нам“... Пісні випали добре.

Наступне найголовніша точка програми. Покликаний на естраду головний бесідник п. Володимир Душник, дорогий гість з Нью Йорку, витаний гучно, поясняє ситуацію в Україні під окупантами. Пояснює боротьбу, нагілку чужих і своїх на ОУН та стверджує, що проте підготовка революції йде повним темпом вперед. Говорив між іншим так: „Проти нас борються і нас б'ють, бо нас бояться. Нас обріхують, чорнять, що ми „панки“, що гроші беремо, і нічого не робимо, та ми на це не звертаємо уваги. Ми йдемо вперед не похитно, ми переборюємо все, так як переборювали ті, що створили 1918 і 1919 року нову історію в українській боротьбі за Соборну Україну! Ми даємо жертви кровні і ці жертви є доказом, що проти нас вороги і платні агенти мусять йти лавою. Вони ці жертви беруть у нас, а рівночасно їх бояться. Тепер ті, що не вірять у націоналістів і їх провід, переконуються, що тут нема „бля-офів“, нема „панків“, які за людський гріш живуть по-кішно, а є герої. Ним був той, що впав тому десять пнів. полк. Коновалець“.

Підчас бесіди деякі наймити Москви, потихо висказували своє негодування, слухаючи бесідника. Та їх втихомирювали і вони не мали тут голосу. Ще виступав чоловічий хор „Бандуриста“ з сольом Богдана Кіхтана. Відспівав „Гамалію“, а на оплески „Гей, ну, хлопці до зброї!“ Тут виступив голова округної управи ОДВУ з Клівленду п. Іван Попович і в гарній промові підкреслював, що дух борців національної революції є засильний, щоб його вбити. Струя боротьби засильна, щоб її спинити. Вона йде як море. І дійде до широких мас нашого народу, які стануть до боротьби за Україну, за яку згинув

Поєір!

ТРЕТІЙ

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ЗДВИГ

Стейту Нью Джерзі

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. ЧЕРВНЯ (JUNE) 1938. Р.

В SINGERS GROVE PARK, SPRINGFIELD, N. J.

Парк буде отворений від години 10. рано.

ПРОГРАМА ДНЯ:

12:30 попол. Гра в „Бейсбол“ між спортивними дружинами „Бейсбольної Ліги У. Н. Союзу“: дружина „UNA Youth Club of Philadelphia“ проти „Ukrainian Lions UNA“ з Нью-Йорку.
2:30 попол. Програма в честь сл. п. полк. Евгена Коновальця.
Хори: Хор укр. преситерської церкви в Нью-Йорку під д-р. проф. Ю. Кириченка; Злучені хори прав. церкви з Нью-Йорку і Байону під

Простіться всі українські організації прибути в асисті з прапорами і в уніформах.
ЗАМОВЛЕНІ БОСИ будуть відкіджати в 1. год. попол. від: Укр. Нар. Дому, 181-183 Fleet St., Jersey City, укр. прав. і кат. церков в Пасей-ку, укр. прав. церкви в Нью-Йорку, Укр. Нар. Дому, 214 Fulton St., Elizabeth.

ДОРОГОВКА: З Пасейку і околиці їхати через Нью-Йорк; з Картерет і околиці їхати через Елізабет. Босом з Нью-Йорку: брати Somerset Bus, з Елізабет No. 8 Bus до Springfield Center. Пересісти на спеціальний бос, який буде доїжджати до парку від 1:30 пополудні.
АВТОМ з Нью-Йорку: Springfield Ave. в Seven Bridges Road (продовження Spring. Ave.) одну милю до Morris Ave (Highway 24), з Джерсі Сіті: Highway 25a в Highway 29 на право одну милю в Springfield. З Елізабет: Highway 24 (Morris Ave.) на ліво в Springfield Center — одну милю до парку.

ВСІ НА ЗДВИГ! — У ПАРКУ Є ВЕЛИКІ ПАВІЛЬОНИ, ДЕ МОЖНА СКРИТИСЯ ПЕРЕД ДОШЕМ.

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАЦ. ОРГАНІЗАЦІЮ СТЕЙТУ НЬО ДЖЕРЗІ: Володимир Буката, предсідник

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ ОДВУ: М. Припхан, предсідник

Вступ 35 центів.

Коновалець і багато наших героїв.

Свято закінчено гимнами: українським і американським.

Подяку зложив о. С. Мусійчук, почесний предсідник Дня. Потім до пізної ночі присутні бавилися при музиці Мирослава Желізького, розмовляли та підносили заслуги тих, що такий День зарядили і виповнили його програму. Фінансовий звіт буде поданий опісля і є надія, що хоч і були великі розходи в підготові того Дня, то всетаки чистий прихід піде в призначене місце на визвольну акцію. Як не буде стільки грошей, як сподівалися, то в першій мірі через безробіття, яке тут панує. Однак моральна сторона перемогла напевно, бо ми дали до пізнання, що націоналізм накликає нас не йти проти себе.

Націоналіст.

СТЕМФОРД, КОНН.

З Української Вищої Школи.

Дня 21. червня ц. р. відбулося закінчення шкільного року в Українській Вишній Школі в Стемфорді, Конн. Преосв. еп. К. Богачевський відправив ранню Службу Божу при провізоричним престолі, в гімнастичній салі. Потім відбувся концерт і роздача дипломів у шкільній аудиторії. На це торжество прибуло багато родичів студентів, як теж інших гостей з різних місцевостей і з різних стейтів. Зовнішників взяли участь: о. канцлер Ф. Тарнавський, о. ігумен Е. Теодорович, о. Залігач, о. Рудакевич, о. Баландюк і о. Андрушків. Дипломи одержали дванадцять студентів, між ними українців: Готра Стефан з Чесапік, Мд., Качмар Володимир з Пітсбургу, Мартинів Іван з Бойон, Н. Дж., Медвідь Василь з Нью-Йорку, Олесь Володимир з Філядельфії, Погар Теодор з Гейзелтон, Па., і Шишка Любомир з Елізабету. Одні з них виїжджають на богословські студії в Європі, інші переходять до американських університетів.

ПОМІЧ-ТІЛЬКИ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

Польська преса звідомляє, що в „Малопольському Т-ві Рольнічмі“ у Львові відбулося засідання „Комітету поміч для польського населення й „загродової шляхти“, загрозило голодом у турчансько-му й лиському повіті. Треба якийсь 50,000 зл. Досі зібрано 5,000 зл. Зорганізували доживлювання щільних дітей у місцевостях з польським населенням та з „загродовою“ шляхтою. Рішили звернутися до уряду за податковими полегшеннями. — Як бачимо, поміч організують тільки для поляків. Нашому населенню дасть поміч тільки українське громадянство.

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКУ
УЧАСТЬ У СВІТОВІЙ
ВИСТАВІ

Дальші жертви на участь української іміграції у Світовій Виставі в Нью Йорку в 1939 році зложили:

К. П. Качмар, Ст. Пол, Мінн.	\$ 8.00
Анна Заворська, Оренч, Конн.	10.00
Товариство ім. Івана Франка, відділ 306 У. Н. Союзу	10.00
Братство св. Михайла, відділ 142 У. Н. Союзу	15.00
Сепан Глянський	3.00
Онуфрей Костюк	1.00
Молоде Жіноче Товариство, Бофало, Н. Й.	5.00
Товариство ім. Івана Франка, відділ 93 У. Н. Союзу	25.00
Пилип Бенковський	5.00
Петро Тітик	3.00
Дмитро Бабій	2.00
Йосип Качиншин	2.00
Анна і Михайло Прус	2.00
Пилип Сошик	1.00
Степан Карпа	1.00
Михайло Журба	1.00
Товариство ім. Тараса Шевченка, відділ 52 У. Н. Союзу	10.00
Братство св. Петра й Павла, відділ 321 У. Н. Союзу	5.00
Анна Батрик	1.00
Братство св. Івана Хрестителя, відділ 270 У. Н. Союзу	10.00
Степан Гладкий	5.00
Михайло Баран	2.00
Товариство „Запорозька Січ“, відділ 363 У. Н. Союзу	10.00

Дальші жертви просимо слати на адресу:

P. O. Box 1014 Church Street Annex, New York, N. Y.

Чеки й грошеві перекази треба виписувати на імя:

Nicholas Muraszko, Treasurer.

Треба мати голову на карку.

Бідний ученик хотів придбати хитро-мудро 2 зл. на на праву черевиків. Правда, мав 20 зл. готівки, але ці гроші призначив на чини за мешкання. Коли він роздумував, який чином придбати потрібну готівку, почув на вулиці голос „ганделеса“. Не роздумуючи довго, він виставив крізь вікно стару камізьку, яка не варту була навіть 50 сотиків і закликав торговця до себе. Перед його приходом вложив своїх 20 злотих до кишені камізьки в той спосіб, щоб рі-

жок банкноту виставив. Коли торговець оглядав камізьку, запермітив у кишені 20-злотий банкнот і незаметно засунув його глибше до кишені, щоб ученик цього не завважив. Очевидно, ученик удавав, що цього не бачить. По короткім торзі продав проворний молодіць камізьку за 3 зл. Колик торговець заплатив і хотів вийти, ученик завернув його з дверей такими словами: „Чекайте, чекайте, я з камізьки забув виїняти 20 зл.“

Зать у жалобі.

Жінка до мужа: „Володзьку, не грай на фортепіяні, адже нема ще тижня, як наша мама померла.“

— Муж: — Я знаю і тому граю тільки на чорних клавишах.

УВАГА! УКРАЇНЦІ ОКОЛИЦЬ ЛІГАМ ВЕЛІ, ПА! УВАГА!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В АЛЕНТАВН

устроюється:

ВЕЛИЧАВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 3. ЛІПНЯ (JULY) 1938. РОКУ

В СЕНТРАЛ ПАРКУ, АЛЕНТАВН, ПА.

Перший раз „Вечерниці“ Ніщинського. Славні бесідники: демократичний губернатор-номінат п. CHARLES ALVIN JONES та п. адвокат Мих. Пізнак.

ПРОГРАМА СВЯТА:

Пополуднева:

1. Виступ Співацьких Тов. з Алентавн, Па., і Картерет, Н. Дж., під проводом п. Івана Заворського.
2. Вступне слово відомості Впр. о. Йосиф Филма.
3. Продовження Концертної Програми.
4. Промова Демократичного Номіната на Губернатора Пенсильнії Впр. п. Charles Alvin Jones.
5. Вист. Українських Національних Танцюристів під проводом пп. Івана Бручка і Ресіан Бохна.

Вечірня програма:

6. Промова Впр. п. адв. Михайла Пізнака з Нью-Йорку.
7. „Вечерниці“ Ніщинського під акомпаніментом оркестри п. Миколи Грабаровича з Централу, Па., а під диригентурою п. Дмитра Заворського.

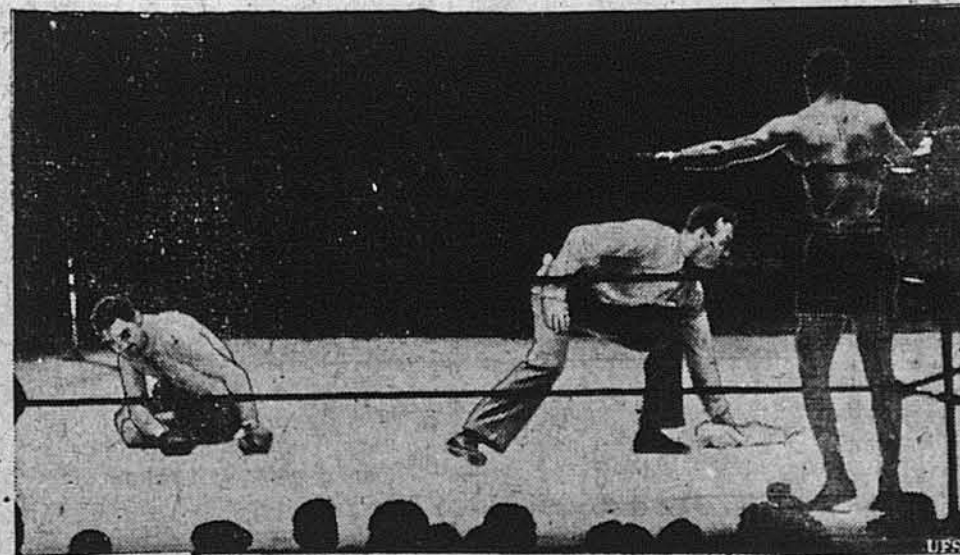
Початок пополудневої програми 2:30, а вечірньої 7:00.

Шановні Громадяни! Причипіться Вашою привабливістю до звелчання нашого свята. Заманіфестуємо перед чужими народами нашу силу, солідарність і культуру. Докажімо, що ми народ, гідний і достойний правити своєю Україною. Приходіть, браття й сестри, на цей Здвиг, а за Васе повне вдоволення ручить Комітет Укр. Дня в Алентавн, Па.

ПОЛЕКШІТЬ ТІ СТРАШНІ БОЛІ РЕВМАТИЗМУ
BARUVASOLEM

Полекша до 48 годин або нічого не коштує.

Багато людей знаходять скору, блаженну полекшу від болів і невигід ревматизму, невруту, люмбаго, і сінтани в цій певній рецепті, званий Баруваколом. Часто до кількох годин бої уступають штинні, болочі суглоби й м'яси стають гнучкі, так, що хорий може знову радуватися життю. Не терпіть! Не жаль! Вишліть що опішкості до ATKINS LABORATORY, 44 EAST 63rd ST., NEW YORK CITY. Пішіть \$1.85, або заплатіть поштареві, як він принесе вам Барувакол. Слідить, чи до 48 годин лік принесе полекшу, або зверніть невяжний лік і відберіть \$1.85.

КІНЕЦЬ СЛАВНОГО КУЛАЧНОГО БОЮ.

Сцена з бою Джана Луїса (направо) з Максом Шмелінгом (наліво) за світовий чемпіонат боксу. Перед хвилею завідувач Шмелінга кинув на арену рушник на знак прогрі Шмелінга, а „рефері“ Артур Донован схилився, щоб його піднести.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШКАГО, ІЛІ.

Шкаго, Ілі. Шкаго, Ілі. Шкаго, Ілі.

Закон Окружної Управи ОДМУ міста Шкаго уладе-но святочну академію в честь бл. п. полк. Е. Коновальця, по-лучену з протестом проти всіх окупантів українських земель. Протест і академія відбулись у Вікер Гол.

Академію відкрито пісню „Боже великий, єдиний“, від-співану хором тутешніх Моло-дих Українських Націоналістів під диригентурою українсько-го мистця п. Юрченка. Потім були деклямації та промови. Ілж. Куропась мав вступне слово, а по нм виступив як-головний бесідник проф. Гра-новський. Він підкреслив ва-гу культу наших героїв-муче-

ньому промовляв гром. Дідик, маюючи методи мордовань українського народу москов-ською тиранією. З черги ви-ступив з короткою промовою по англійськи його син. Гром. Семочко завізав до жертв на-поплення визвольної бороть-би. Збірка принесла \$115. На-кінці ще проф. Грановський пояснив протести, звернені проти наших ворогів: Моско-ві, Польщі, Чехословаччини й Румунії. Нашим завданням, ка-зав він, є тут на вільній землі Вашингтона висловити своє о-бурення проти знущань та плінованого винищування у-країнської нації, та зцісамим звернути увагу культурного світу на ці дикусські звірства чинені на наших народі. Але-рівночасно з тим не відкати, заложивши руки, тільки послі-довно, вперто та організова-но йти до боротьби. Офіс-прочитав англійською мовою резолюції, які одностолосно прийнято. Резолюції мали бути поміщені у місцевій пресі та розіслані до держав та наших ворогів. На закінчення публі-ка в супроводі хору відспівала національний гимн.

Слід би згадати, що грома-дянство тріхи не дописало своєю присутністю, а то, через численні імпрези й надзвичай-но гарну нагоду. Але ті, що були присутні, виїшли з пов-ним вдоводенням. Намайбутне наше чесне громадянство му-сить зрозуміти, що це є єд-ність, сила й воля, там є й за-порука в українську перемогу. Суперечки мусять шезнути, бо вороги нищать нас усіх, чи то православних, чи греко-ка-толиків. Тому не пора на гриз-ню, а пора гострити шаблі!

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.

Л. Г.